

Posudek diplomové práce *Martiny Čapkové* Vyjadřování apozičních vztahů v komunikátech odborného funkčního stylu

Autorka si ve své diplomové práci stanovila cíl charakterizovat vyjadřování apozičních vztahů v textech současného odborného stylu. Apoziční vztah patří k jednomu ze základních typů sémantických vztahů založených na vztahu zmnožení, zároveň však patří k velmi problematickým jevům, jež jsou v tradici české syntaxe vykládány různě. Diplomantka si je této skutečnosti velmi dobře vědoma. Teoretická část práce je obsáhlá a je zaměřena (kromě základní charakteristiky odborného funkčního stylu, jeho znaků, kompozice, syntaxe, slovní zásoby) především na vymezení apozice v rámci adordinačních skladebních skupin. Teoreticky se diplomantka opírá zejména o pojetí autorů Mluvnice češtiny 3, srovnává je s pojetím Greplovým, Karlíkovým, Šmilauerovým, Hrbáčkovým aj.

Materiálové východisko autorčiny analýzy představují texty odborného funkčního stylu zaměřené na různé vědní obory (lékařství, chemii, psychologii a literární vědu). Výběr textů byl proveden promyšleně, aby umožnil zachytit různost, ale zároveň shodu v užití sledovaného jevu. Z každé publikace autorka excerpovala 100 syntaktických celků, materiál je tedy tvořen 400 syntaktickými celky, což podle mého názoru představuje solidní východisko pro utváření závěrů. Každý z excerpovaných syntaktických celků autorka rozebírá na základě pečlivě stanovených kritérií (opřenech o důkladné studium odborné literatury).

Diplomová práce má přehlednou a jasnou kompozici. V kapitole nazvané Metody a cíle práce si autorka stanovuje dílčí hypotézy (vzhledem k charakteru textů předpokládá vysokou frekvenci typu apozičního vztahu klasifikovaného jako ztotožnění, dále pak výčtu (a to uzavřeného či neuzavřeného). Předpokládá též vyšší výskyt typu sumarizačního. Získaný materiál diplomantka člení na základě vlastní syntaktické analýzy a na základě konfrontace s odbornou literaturou. Každý typ komplexního členu náležitě dokládá charakteristickými příklady. Zkoumá mj. způsob připojení jednotlivých členů skupiny a kvantifikuje každý sledovaný typ. Zvolené textové útvary jsou pak vzájemně porovnávány.

Jádrum práce je kapitola 6, v níž diplomantka postupně předkládá kvantitativní a kvalitativní výsledky vlastní analýzy zvolených komunikátů. V závěru dílčích kapitol uvádí autorka jednoznačné a přesné závěry.

Kladem práce je fakt, že se diplomantka nespokojuje s pouhou kvantifikací, ale usiluje o zachycení funkčnosti užívaných jazykových prostředků. Její zjištění jsou opřena o kvalitní analytickou práci s textem a o pečlivé zpracování sebraného jazykového materiálu. Předložená diplomová práce přináší řadu cenných poznatků týkajících se stylové charakteristiky textů odborného funkčního stylu.

K práci mám jen několik dílčích připomínek (na s. 28 není oddělena interpunkční čárkou věta: „jako jsou např.“ Na téže straně bych změnila slovosled ve větě „Místy jsou zastoupeny tři členy v aponovaném vztahu.“ na „Místy jsou v aponovaném vztahu zastoupeny tři členy.“ Některé dokládané jevy jsou méně přesně formálně vyznačeny (s. 29, s. 36).

Předložená diplomová práce je zcela původní, její stylistická, formální a jazyková úroveň je velmi dobrá. Diplomantka prokázala schopnost důkladné analýzy a syntézy jazykového materiálu. Cíl práce, jež si autorka stanovila, byl podle mého názoru beze zbytku splněn.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci k obhajobě a doporučuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

Plzeň 15. 5. 2016

PhDr. Jana Vaňková